Kristigs Wehstnesis.

Populari fiuksts garigs mehneschraksts.

Maksà peesuhtot ar peelikumeem „Labà Wehsts“ pa gadu 1 rubli.

Redakzijas un ekspedizijas adrese: П. Лауберту, Митава, Жаворская 11, P. Laubertam, Jelgawà, Schagares ielà 11 (Mitau, Kurland, Russia).

№ 7. Julijà 1911. Isnahk 6. gadu.

Otrais Baptistu Pasaules Kongress.

Schis kongress tika noturets Filadelfijà, weenà no Saweenoto Walstu leelakàm un eewehrojamakàm pilsehtam, Seemel-Amerikà. Mehs, Latweeschu Baptistu suhtni, trihs skaità, eebrauzam no Anglijas ar kugi „Merion“ un tikam Amerikà sagaiditi no Filadelfijas Baptisteem un no teem nowesti Filadelfijas Latweeschu Baptistu namà, kur tikam pa wisu kongresa laiku ar leelu mihlestibu kà weesi usturets. Patihkams pahrsteigums mums bij atrast muhsu usturas weetà sapulzetus Saweenoto Walstu Latweeschu Baptistu wadonus, ar kureem tad nu warejam buht kopà wisu kongresa laiku un daschu ko pahrrunat. Tur starp ziteem bij Fr. Blumbergs no Tschikagas, Schirmels no Wirdschinijas, Neubuks un Grundmans no Bostonas, Butlers un Karols no Nujorkas un weetejee Kweetinsch un Bursis. No Rotschestras sludinataju koledschas bij eeradees winas audseknis Rich. Inkis. Eebrauzam pirmdeenas rihtà, 6. junijà, un tajà paschà deenà, pehzpusdeenà, bij kongresa pirmà sehde. Atspirdsinajuschees, drusku atpuhtuschees, dewamees uf kongresa telpam, uf Grehfs Baptistu basnizu.

Bij drusku wairak ne kà pusstundu ko braukt ar elektrisko, kad aissneedsam Brohdeelu, tas ir, Plato eelu. Schi eela eewehrojama zaur to, ka pa winu nav eetaisiti elektristee, kaut gan eela pilsehtas widû un uf winas atrodas pilsehtas nams jeb dome. Toteeš wairak automobili, kà tschum ween. Wispahri eelai ir tahds zeenigs, swehtdeenas raksturs. Iskahpam un gahjam tahdu gabaliku pa Brohdeelu. Ejot eeraugam uf trotuara pee kahdas weesnizas noliktu leelu iskahrtni, uf kuras usraksts

Anglu walodâ: „Preekſch Kreewijas ſuhtneem". Tur Amerikanu Baptiſtu weeſmihliba bij gahdajuſe beſmakſas uſturas un atpuhtas weetu preekſch tizibasbeedreem no Kreewijas. Wiſpahri japeeſihmè, kad dſimtee Kreewi, ap diwdeſmitpeezeem ſkaitâ, gan nedabuja ne kapeiku no ſawas kabatas iſdot, kamehr atradàs prom no mahjam kongreſa dehl. Anglu un Amerikanu Baptiſti ſamakſaja preekſch teem otràs klaſes zetu turp un atpakaļ, ſamakſaja uſtureſchanos un iſtiku, ſamakſaja wiſus iſdewums, apmeklejot daſchu eewehrojamu weetu Amerikâ. Ari pahrejee ſuhtni dabuja eewehrojamus pabalſtus, ſkatotees no winu paſchu makſaſchanas eeſpehjas ſtahwokļa. Wairaki tuhkſtoſchi tika preekſch tam iſleetoti. Man buhtu tas pawiſam neiſprotami, kà to war eeſpeht, ja man neſtahwetu atminâ kahds wahrds, ko biju dſirdejis Londonâ: Bagatakee laudis paſaulê ir Baptiſti. Waj nu wini pateeſcham bagataki ne kà ziti laudis *mantâs* — tas gruhti noſazit. Teeſa jau gan ir, ka bagatakais zilweks paſaulê, Rokfelers, ir Baptiſts. Bet *doſchanas ſinâ* tee ir gan bagati, warbuht bagatakee, jo kur wehl ir otrs peemehrs, kas rahditu, ka tik daudſ laudis war tikt pulzinati kopâ, no kureeem daudſeem paſcheem nebuhtu bijis eeſpehjams atbraukt. Tad wehl otrs peerahdijums: Kahdâ kongreſa deenâ, ihſâ brihtinâ, tika ſaſihmeti no kongreſa dalibneekeem preekſch jaunzelamàs Eiropas Baptiſtu augſtſkolas apm. 150,000 rbļi. Ejot druſku tahļaki pa Brohdeelu jeb pareiſaki ſakot Plato Zelu (angl. Broadway), peepeſchi atradamees pee mehrka — kongreſa weetas. Muhſu azupreekſchâ bij diwas ſtaltas, no pelekeem granitu akmeneem zeltas ehkas: Baptiſtu baſniza, tà ſauktais tempels un tai blakus, ar to ſaweenota, Baptiſtu uniwerſitate. Ee-ejam baſnizâ. Leeliſks eerihkojums. Wiſapkahrt galerijas, preekſchâ milſigas ehrgeles, wehrtibâ 60,000 rbļu, ap tàm kora ſehdekļi, krahſoti logi ar Bihbeles ſtahſtu ſkateem, mahkſlineeka darbs, mihkſti krehſlu ſehdekļi preekſch apmehram 4000 klauſitajeem. — Mums jaeeguhſt ſuhtnu kartes un tadehl teekam ſuhtiti uſ uniwerſitates apakſchtelpam. Tur prahwa ſahle ar blakus telpam. Tagad tur eerihkoti kongreſa kantori, Baptiſtu grahmatneezibas iſſtahdes u. t. t. Turpat uniwerſitates apakſchſtahwâ, otrâ dalâ ir ehdeenu nams, kas koti pa rokai kongreſa ſuhtneem. Uſejam uniwerſitates augſchtelpâ, aulâ. Tai tahdas kà galerijas, bet ſlehgtas. Tas eſot treſchais ſtahws, kur deſmi-

tos ſneedſotees mahzibas ſahles preekſch ſtudenteem. Tiklab baſniza, tempels, kà ari uniwerſitate uſzeltas no labprahtigàm dahwanam, Dr. Ruſeļa Konweļa, ſchis baſnizas mahzitaja un uniwerſitates rektora, wadibâ. Stahſtija brihniſchku ſtahſtu par Konweli. Wehrgu atſwabinaſchanas karâ Konwels bijis generals, Frantſchu-Wahzu kara laikâ Amerikas leelako awiſchu koreſpondents, tagad leelas Baptiſtu draudſes mahzitajs un uniwerſitates rektors. Wiſu to redſot man eeſchahwàs prahtâ: Baptiſtus pee mums ſaukà par ſektanteem, bet kas tad teem neſektanteem, tàm „ihſtajàm" Kriſtus draudſem, wairak ne kà ſektanteem? Ja ſektantiſms tahds, tad jau war tihri lepns buht uſ to! Bet tas tik eeſahkums tai godibai. Mums bij lemts redſet un dſirdet wehl leelakas leetas.

Bijam dabujuſchi kongreſa programu un nu ſahkam to ſtudet. Tajâ wiſpirms kongreſa rihkotaju, Baptiſtu Paſaules Aliangſes wadoņu ſarakſts: Preſidents mahzitajs Dſchons Klifords, mahkſlu magiſtrs un teeſleetu un teologijas doktors (M. A.,L.L.D., D.D.)no Londonas; ſekretari: mahz. Dſch. N. Preſtridſchs, D. D., no Kentukas Amerikâ un mahz. Dſch. H. Schekſpirs, M. A., no Londonas; mantſinis: H. K. Porters no Pitsburgas. Tad wizepreſidentu diwdeſmittſchetri no wiſàm paſaules dakam, to ſtarpâ, daudſi augſti mahzitu wihru, peem. D. A. H. Strongs no Rotſcheſtras, Dr. Brodijs no Stokholmas. Beſ teem wehl diwdeſmit weens komitejas lozeklis, ari no wiſas paſaules, wairaki akademiſki iſglihtoti ļaudis. Tajâ paſchâ programas grahmatiņâ atradam diwus ļoti waldſinoſchus rakſtiņus. Uſrakſtam no teem ſwarigako. Pirmà Filadelfijas Baptiſtu draudſe dibinata 1684. g. Pirmà Amerikas Baptiſtu ſabeedriba dibinata 1707. gadâ. Leelà Amerikas Baptiſtu Ahrſemes Miſiones Beedriba, kurai tagad wairak ne kà 600 miſionaru paganu ſemês, dibinata Filadelfijâ, 1812. gadâ. Wiņas pirmais miſionars ſlawenais Indijas miſionars Adoniram Dſchedſens. Pirmà Amerikas Baptiſtu tizibas apleeziba drukata Filadelfijâ 1742. gadâ no eewehrojamà Benjamina Franklina. Amerikas Baptiſtu Publikazijas Beedriba dibinata 1824. gadâ, atrodas Filadelfijâ. Schi beedriba ir weena no leelakàm paſaulê. Filadelfijâ ir 102 Baptiſtu baſnizas. Filadelfijas un apkahrtnes Baptiſtu draudſchu ihpaſchuma wehrtiba ir ap 18 miljoneem rubļu. Darba neſpehjigo Baptiſtu ſludinataju

leelakâ eestahde pasaulê ir Filadelfijâ. Starp protestantu draudsem Saweenotâs Walstîs, skaita sinâ, Baptisti eenem pirmo weetu. Winu tur 5,383,944. Draudses darbam Saweenoto Walstu Baptisti pagahjuschâ gadâ dewuschi ap 50 miljonu rubkus. Baptisteem Amerikâ 10 teologisku seminaru, 93 universitates un koledschas, wehrtibâ ap 60 miljonu un eerihkojuma wehrtibu ari lihds 60 miljonu rubleem. 34,099 studenti isglihtojas Baptistu universitatês un koledschâs, tas ir, katrs septitais Saweenoto Walstu students isglihtojas Baptistu eestahdês. Audsinaschanas darbam Saweenoto Walstu Baptisti isdewuschi ap 150,000,000 rubkus. Saweenotâs Walstîs esot 8 miljoni Nehgeru, no teem 1,800,000 ir Baptisti, tà tad gandrihs katrs zeturtais. Pagahjuschâ gadâ Baptisti kristija Saweenotâs Walstîs 398,895 lozekkus. Kad Waschingtons tapa par presidentu, tad katrs 95. zilweks Saw. Walstîs bij Baptists; tagad katrs 17. zilweks. Wisâ Seemeļ-Amerikâ ir 51,582 Baptistu draudses ar 5,569,640 lozekleem. Deenwidus Amerikâ 7,368 Baptisti, Eiropâ 583,118, Asijâ 181,328, Afrikâ 14,785, Australijâ 27,594. Pawisam 53,235 draudses ar 6,283,833 lozekleem.—Kà sinams, schajos skaitkos naw eerehkinati neteeschee draudses lozekli, ka Baptistu behrni, kas paschi wehl naw wehlejuschees tikt usnemti draudsê zaur kristibu, waj ari naw wehl atrasti pateesi atgreesuschees un zeenigi tapt kristiti un sem draudses soda atrodoschees jeb isslehgtee. Tos peeskaitot un wispahri tos, kas stahw sem teescha Baptistu eespaida un barojas swehtdeenâs no winu garigà galda, buhs Baptistu pasaulê tà ap 10 miljoneem, tas ir tikpat, zik Schihdu pasaulê. Neko sazit, skaista „sekte“!

(Turpmak wehl).

„Kahju masgaschana.“

Jahņa Ew. 13, 1—20 ir stahstits, ka reis tas Kungs Jesus masgajis kahjas saweem mahzekleem. Schis aistahsts un sarunas par scho masgaschanu starp to Kungu un Wiņa mahzekleem ir bijis par eemeslu, ka daschi kristigee sahkuschi masgat saweem tizibasbeedreem kahjas pee swehtà wakariņa, mahzidami, ka neween schahda masgaschana esot Jesus gribas un pawehles ispildischana, bet ka ari neweens nedabuschot tàs mantas, ko Deews dod —

peem. muhſchigu dſihwibu, eetikſchanu Debeſîs — ja tas nemaſgaſchot kahjas ziteem pee ſwehtà wakarina. Pehdejâ laikâ ſchi mahziba teek iſplatita ari muhſu tautâ un wiswairak aprindâs, kas bihſtas Deewu un ir gatawas darit wiſu, ko Jeſus paweh-lejis. Bet tà kà tàs lihdſ ſchim naw maſgajuſchas kahjas ziteem pee ſwehtà wakarina, tad daſchs deewbijigs zilweks, kas jau gadu deſmitus bijis laimigs eekſch Peſtitaja un glabajis Deewa behrna leezibu ſirdî, top uſtraukts zaur jauno mahzibu un nopeetni praſa, waj tikai winſch nebuhtu ſchajâ ſinâ noſeedſees pret ſawu glah-beju. Luhk, tadehl mums likàs loti laikâ, teikt kahdus wahrdus par „kahju maſgaſchanu.“

Muhſu kahju maſgataji ſawu mahzibu ſewiſchki atbalſta uſ Jahn. 13, 14. 15. pantiņu, kur ſazits: „Ja tad es, juhſu kungs un mahzitajs, juhſu kahjas eſmu maſgajis, tad ari jums buhs zits zitam kahjas maſgat. Jo es jums preekſchſihmi eſmu dewis, lai juhs darat, kà es jums eſmu darijis.“ Schos wahrdus tas Kungs ſazija pehz tam, kad Winſch bij maſgajis kahjas mahzekleem. Tad wehl kà uſ paraugu no apuſtulu laikeem teek aiſrahdits uſ 1. Tim. 5, 9. 10. Tur ſazits: „Atraitne lai top iſwehleta... ja ta ſwehteem kahjas maſgajuſi.“—Nopeetni abâs Swehto Rakſtu weetâs eedſilinajotees, newar ſazit, ka minetee pantiņi apſtiprinatu muhſu kahju maſgataju mahzibu. Ne minetos pantiņos, nedſ wiſâ Jahn. 13, 1—20 p., nedſ zitur Bihbelê, nedſ pat apuſtulu draudſchu wehſturê nekur naw ſazits, 1) ka kahjas buhtu jamaſgà pee wakarina un ne zitâ laikâ un weetâ, 2) ka tàs buhtu jamaſgà wihreeſcheem ſawâ ſtarpâ un ſeeweetem atkal ſawâ ſtarpâ, jo 1. Tim. 5, 10 rahda, ka ſeeweetes maſgajuſchas ari wihreeſchu kahjas, 3) ka buhtu jamaſgà jau mahjâ no katra paſcha maſgatas kahjas, tihras kahjas — kà to dara muhſu kahju maſgataji — un newis netihras kahjas, kahdas Peſtitajs maſgaja. Tajâ wakarâ, kad Jeſus maſgaja mahzekleem kahjas, wiſpirms ehda Leeldeenasjehru jeb Paſſa un ſcho meelaſtu baudot, to ſahkot, tas Kungs maſgaja mahzeklu kahjas. Gan tajâ paſchâ wakarâ ari tika baudits pirmais ſwehtais wakarinſch, bet ne preekſch Leeldeenasjehra ehſchanas. Tà tad kahju maſ-gaſchana notika newis pehz, bet gan preekſch ſwehtà waka-rina baudiſchanas. Redſams, ka tai kahju maſgaſchanai, kahdu muhſu kahju maſgataji leeto, naw ne druſku wairak Bihbeles pa-

mata, gan maſak, waj ne maſ, ne kà ja kahds ſahktu mahzit, ka kahjas pehz Peſtitaja parauga un pawehles ir jamaſgà ziteem tad, kad tàs netihras. Saprotams, ka tad tahda maſgaſchana buhtu jaiſdàra beeſchi ween, reiſas peezas deenâ, jo no kuhts un laidara nahkot ar baſàm kahjam, kahjas katrreiſ jamaſgà. Tatſchu gan ari ſchi maſgaſchana nebuhs no ta Kunga domata, jo 1) neween zaur to tiktu ſaudets daudſ dahrga laika, jo katrs pats jau pa leelakai dalai ſpehs ſew nomaſgat kahjas, bet 2) tahda maſgaſchana pat buhtu pret peeklahjibas un tiklibas juhtam gadijumos, kur netiktu eewehrota paraſtà robeſcha ſtarp ſeeweeti un wihreeti. No wiſa pahrrunatà redſams, ka muhſu kahju maſgataju mahzibai naw Bihbeles pamata. Pareiſais iſſkaidrojums, kapehz tas Kungs maſgajis ſaweem mahzekleem kahjas, atkarigs 1) no tàs ſemes eeraſchàm un wajadſibam, kur notika Jahn. 13, 1—20. minetà kahju maſgaſchana un 2) no kahda ſewiſchka atgadijeena mahzekļu ſtarpâ.

„Tà kà auſtruma ſemês — ta ſeme, kur Jeſus ar mahzekleem dſihwoja, jau ari ir auſtruma ſeme — ſewiſchki agrakos laikos, newalkaja ne ſekes, ne ſahbakus, kas apſegtu wiſu kahju, tad beeſchi ween maſgaja kahjas neween tapehz kas tas bij patihkami un weſeligi, bet ari tapehz ka tas bij nepeezeeſchami wajadſigs. Peeklahjiba praſija, kà ari tas wehl tagad auſtrumos, ja grib uſnemt ar zeeniſchanu weeſi, ka maſgaja weeſim kahjas, namâ eenahkot, 1. Sam. 25, 41, waj nu zaur ſulaini, 1. Moſ. 18, 4; 19, 2; 43, 24, waj ari wismaſ paſneedſa tam kahju maſgaſchanai wajadſigo uhdeni, 1. Moſ. 24, 32; Sogu 19, 21; Lk. 7, 44. Ja weeſim gribeja parahdit ſewiſchku zeenibu, tad mahjastehws pats maſgaja tam kahjas, pat ar ſmarſchigu uhdeni, Jahn. 12, 3., un pehz maſgaſchanas ſwaidija tàs, Lk. 7, 38. Scho mihleſtibas kalpoſchanu ſewiſchki mehdſa darit labi behrni ſaweem wezakeem.“ Tà raksta Leirers Zellera Bihbeles Wahrdnizâ. Japeeſihmè wehl, ka beeſcha maſgaſchanàs Juhdu tautâ bij Deewa paſcha pawehle un eekahrtojums. Dſihwe beeſchi darija „neſchkihſtu“ — peemehram, aiſſkahra mironi, tuhlin bij neſchkihſts“ — no ka ſchkihſtijàs zaur maſgaſchanos. Ari Juhdu roku maſgaſchanai preeksch ehſchanas meklejams zehlons ſchajos ſchkihſtiſchanàs likumos. — Tà tad ari tam Kungam Jeſum un wina mahzekleem winâ wakarâ bij

jamaſgà kahjas, ſewiſchki wehl tapehz ka tee taiſijàs ehſt Leeldecnasjehru. Jautajeens tik nu bij, kas daris to darbu? Mahjastehws gan bij dewis iſtabu ar wajadſigo eekahrtojumu, bet par pahrejo Leeldeenasjehra ehdejeem bij jagahdà paſcheem. To ari wini darija. Pehteris un Jahnis ſagatawoja Leeldeenasjehru, Luhk. 22, 8. 13. Wakarâ eeradàs tas Kungs Jeſus un pahreiſee mahzekli namâ. Wiſi likàs — tas ir guhlàs uſ dihwaneem, waj ari weenigi uſ ſegam, kas bij iſklahtas uſ grihdas ap ſemu galdu. Tà Paleſtinâ bij eeraſcha. Dihwana galwgals pee galda, kahjgals katram peeejams. Uſ elkoneem atſpeeduſchees tà tee tur nu guleja un gaidija uſ kahju maſgaſchanu, pirms ſahka ehſt. Kas maſgàs? Pehterim ar Jahni gandrihſ tas buhtu peenahzees, jo wini tak ſataiſija meelaſtu. Warbuht ari tee nomaſgaja tam Kungam kahjas, bet ziteem ne. Kapehz ne, to redſeſim tuhlin.

Trihs mahzekli bija, kureem tas Kungs labwa wairak redſet nekà ziteem. Tee redſeja Jairus meitinas uſmodinaſchanu, tee ſkatijàs ta Kunga apſkaidroſchanu, tos Winſch nehma lihdſ pehdejâ zihnâ Getſemanê. Mk. 5, 22—43; Mt. 17, 1—9; Mt. 26, 36—46. Tà tas Kungs tos ſagatawoja ſewiſchkeem uſdewumeem. Tee bij Pehteris, Jahnis un Jehkabs. Pehteris bij tas, kas p i r m a i s atdarija ſawu muti Waſaras Swehtkos un droſchi leezinaja, ka Jeſus ir Meſijs un ka tas tizis noſlepkawots no paſchu tautas, neſkatotees uſ to, ka par tahdu runu tam wareja likt ſamakſat ar paſcha galwu, jo ar to tak winſch bij noſtahjees Ta puſê, kas neſen atpakaļ ſawas mahzibas un darbu dehļ bij beidſis ſawu gaitu pee kruſta ſtaba uſ Golgatas. Ap. D. 2, 12—40. Jehkabs bij p i r m a i s no apuſtuleem, kas ſawa meiſtera mahzibu apſeegeleja ar ſawàm aſinim. Ap. D. 12, 1. 2. Jahnis bij p e h d i g a i s no apuſtuleem, kas zihnijàs uſ kaujas lauka, neiſlaiſdams paſaules eenihſto karogu no rokam pat loti gruhtâ laikâ — wajaſchann un maldu mahzibu dſimſchanas laikâ. Bet par ſcheem ſ e w i ſ c h k e e m u ſ d e w u m e e m ne teem trim, nedſ pahrejeem mahzekleem, tad wehl nebij ne jauſmas. Tee tikai eewehroja ſ e w i ſ c h k à s ſ c h e h l a ſ t i b a s un — to dehļ paaugſtinajas un to dehļ zits zitu ſkauda un warbuht pat nihda. Ari Juhdaſs bij leels wihrs — kaſeeris. Jahn. 12, 4—6. Tikai laſi uſmanigi Mat. 20, 20—28. Taiſni ne ilgi preekſch wina wakara atkal bij atgadijuſchees notikumi, kas weizinaja neſaſkanu mah-

zeklu ſtarpâ un mahdinaja winus jautajeenu: Kurſch no mums tas „leelakais“? Kamehr Jeſus ar Pehteri, Jehkabu un Jahni bij Apſkaidroſchanas Kalnâ, tikmehr pee pahrejeem mahzekleem bij atweſts kahds mehneſchſehrdſigs, lai tiktu dſeedinats. Bet tee to neſpehja. Jeſus, no kalna nonahzis, to dſeedinaja. Mat. 17, 1—21. Nu, leekas, tee mahzekli, kas bij kalnâ, bij likuſchi manit, ka ja wini buhtu bijuſchi lejâ, tad mehneſchſehrdſigais gan buhtu tizis, ari beſ ta Kunga dſeedinats. Saprotams, tas kaitinaja zitus un tee to netizeja. Salihdſini Mat. 17, 14—20 ar Mk. 18, 1. p., kur ſazits, ka „tanî paſchâ ſtundâ“ iſzehlàs jautajeens, „kas leelakais Debeſs walſtî“ un ari Lk. 9, 28—48; Mark. 9, 1—37. 33. 34. Atbildedams uſ to, Jeſus norahda uſ behrna dabu, rahda breeſmigo apgrehzibasgrehku, kas iſzelas no nemihleſtibas un augſtprahtibas, Mat. 18, 6—14., mahza pareiſo iſtureſchanos pret brahla kluhdam, Mat. 18, 15—18., un pareiſo iſtureſchanos pret zilweku, kas grib iſpildit ſawu peenahkumu pret tuwaku, Mat. 18, 21—35. Tomehr ar to tambrihſcham nekas nebij panahkts, jo Jehkabs un Jahnis grib buht augſtakee un luhdſ pirmo miniſtru weetas Jeſus walſtî, kuru tee eedomajas lihdſigu Dahwida, waj Salamana walſtij, Mat. 17, 22. 23; 20, 17—23. Saprotams, tas bij, atteezotees uſ ziteem mahzekleem, atkal uguns pakulâs: „tee apſkaitàs par teem diwi brahleem“, Mat. 20, 24. Atkal Jeſus mahza tos, Mat. 20, 25—28., bet augſtprahtibas wilni naw rimuſchees pat tajâ wakarâ, kad tas Kungs pirms ſawas zeeſchanas pehdigo reiſi ar teem ir kopâ. Neweens negrib buht tik „maſs“, iſdarit nepeezeeſchamo ta wakara darbu, kalpa jeb wehrga darbu — maſgat ziteem kahjas. Tad nu zelas tas Kungs, nowelk wirsſwahrkus, tà iſſkatidamees pehz wehrga, un maſgà mahzekleem kahjas. Wiſi ir loti apkaunoti, ſewiſchki Pehteris ar Jahni, meelaſta ſarihkotaji. Tadehl Pehteris ir tik uſtraukts, kad tas Kungs nahk pee ta. „Muhſcham tew nebuhs manas kahjas maſgat!“ tas teiz. Uſ Pehtera „muhſcham“ tas Kungs teiz: „Tad tew nebuhs dalas ar mani, tas ir, newis tàs maſgaſchanas, waj nemaſgaſchanas dehl, bet gan ta tikumiſkà ſoda nepeenemſchanas dehl, ar ko mahzekli winu augſtprahtibas dehl tika ſoditi, kad pats tas kungs maſgaja ſaweem kalpeem kahjas. Pehtera eebildums: „Neween kahjas, bet ari rokas un galwu!“ teek atbildets ar teizeenu:

„Kas ir maſgats, tam wajag tikai kahjas maſgat", tas ir, wiszaur maſgatam jamaſgà tikai ta meeſas daļa, kas tapuſi netihra un tad winſch atkal ir wiszauri ſchķihſts. Pehteris pats jau bij tihrs, tikai kahjas bij netihras, zelojot.

Skaidri redſams, ka tas Kungs te naw nokahrtojis kahdu ſimboliſku darbu, kà peem. kriſtibu un wakarinu, bet gan, deenischki nepeezeeſchamu darbu daridams, zaur paraugu ir mahziſis paſemibu un kalpoſchanu ſemakam. Ja augſtais noſehſchas ſliktakâ weetâ wagonâ, ratos, pee galda, ja tas palihdſ ſemakam uſwilkt mehteli — ja tas wispahri iſpilda peenahkumus, ko laudis uſſkata tikai par ſemaku lauſchu peenahkumeem un wiſu to dara kà paſemigs Jeſus mahzeklis, „paſemigi turedams zitu augſtaku par ſewi paſchu" un newis aiſ leekulibas, Wihl. 2, 3., tad winſch „ir maſgajis kahjas" ziteem, un peepildijis Jahn. 13, 14. 15.

Tihras, jau maſgatas kahjas maſgajot pee wakarina un pee tam domajot, ka ir ſwehtaks ne kà „kahju nemaſgataji," waj pat weenigais, kam atwehrti Debeſu wahrti, zilweks drihſak apgrehkoſees pret Jahn. 13, 14. 15, pazelſees augſtprahtibâ, ne kà to nedaridams. „Kahjas maſgajot" neweens naw ſwehtaks, ne kà tàs nemaſgajot. Un ja reiſ winas maſgà, tad jamaſgà netihras kahjas. Bet muhſchigu dſihwibu zaur to ne ſaudè, ne ari pelna. Ari Pahwests maſgà Salâ Zeturtdeenâ tihras kahjas diwpadſmit ſwehtzelneekeem-weziſcheem, waj preeſtereem, no ſelta blodas un ſlauka tàs ſihda dweſelî — winam par beedreem buht un dalitees wina liktenî mehs tatſchu negribam.

Kruſtâ ſiſtais.

Pee ſlawenà prahtneeka Imanuela Kanta, ſchì garu milſcha, reiſ atnahza kahds wina ſkolens un praſija, waj leelà prahtneeka gudriba dodot ſpehku, pahrwaret grehku, eepreezinat behdâs, un droſchibu meerigi mirt. „Nè," atteiza filoſofs. „Tew jaeet pee tizigeem kriſtigeem, pee Bihbeles ar winas wahrdu par kruſtu, pee Peſtitaja paſcha."

Tà ir. To apſtiprina ari Pahwila wahrdi 1. Kor. 2, 1. 2.: „Pee jums nahkdams, brahļi, es nenahzu ar augſtu walodu, waj

gudribu, jums Deewa leezibu pasludinadams. Jo nedomaju, ka es juhsu starpâ ko sinot, ka ween Jesu Kristu un to paschu (kà) krustà sistu".

Swaru kauss.

25 miljoni marku atraiditas schinîs deenâs tika no kahda jauna zilweka, teesas skrihwera, Londonâ, kuras tam bij testamentê nowehletas no wina tehwbrahla, kahda dsertuwneeka, tapehz ka jaunais zilweks negribeja peenemt naudu, kas slazinata ar neaprakstama posta asaram. Sewischki weens peedsihwojums bijis galwenais noteizejs milsigàs mantas atraidischanai. „Kahdâ wakarâ," tà atstahsta jaunais zilweks, „stahweju us sawa tehwbrahla restorazijas pakahpem. Peepeschi no restorazijas isskrehja kahds jauns, isglihtotàm schkiram peederigs wihreetis un gahja taisni pee kahdas dahmas, kas durwu preekschâ stahweja, bahla un trihzedama. Rupji tas tai aisleedsa stahwet pee dsertuwes un raudsitees pehz ta. Winsch nahkschot schurp katru wakaru tà kà tà, waj wina te stahwot, waj ne; labaki tam esot dsertuwê, ne kà garlaikotees mahjâs pee winas. Wina seewa runaja kluši un luhdsoschi, bet winas wihrs neklausijàs, ko ta sazija. „Tscharija dsertuwe ir ta, ko mihlu par wisu pasaulê," tas stingri noteiza. „Tu man esi garlaiziga un esmu Tewi apnizis, bet no dsertuwes man pluhst preeks un dsihweskahre." Atkal bija dsirdama seewas luhdsoschà balss: „Bet man jazeesch bads, kad Tu tur isdod wisu naudu." Smeedamees wihrs atbildeja: „Tas man weenalga; mirsti badu, nesischu wisu sawu un Tawu naudu sche un nodsihwoschu to." — Jau tajâ laikâ, kad tehwbrahlis bij dsihws, jaunais zilweks nebij peenehmis pabalstu no tehwbrahla un pehz wina nahwes winsch ari negribeja no ta kautko nemt, tapehz ka pee tehwbrahla naudas lihpot droschi ween wairak ne kà weenas nelaimigàs asaras. — Mehs sakam „brawo!" par scho jaunà zilweka soli un dsili palokamees ais zeenibas wina preekschâ. Winsch ir neween leels waronis, bet ari loti gudrs zilweks. Lahstu nauda nekad neņes swehtibu. Asaru naudai nahk Wells lihds un wispahri katrai naudai, kas netaisni eeguhta. Nauda jau gan

ir laba un to ari war labi iſleetot, bet Wells ir ſliktsbeedrs. — Mehs paſihſtam kahdu muhſu tehwiſâ, kad baidijàs prezet wairaku tuhkſtoſchu ihpaſchneeka meitu, weenigi tapehz ka winſch ſtipri ſchaubijas, waj tuhkſtoſchi, ko wina zeenità un eemihletà jaunawa dabùs lihdſ puhrâ, eeguhti taiſnâ zelâ. Winſch apprezeja meiteni beſ mantas. Ari tas darija waronigi un gudri. Deews ſcho wihru tagad leeto ſawu ſwarigu uſdewumu iſpildiſchanai — winſch ir pahrbaudits un atraſts uſtizigs, kam war uſtizet leelakas leetas. — Pirms beidſam runat par ſcho notikumu, mums ar ſchehlumu jaatſihmè, ka tahdu waronu, kahdi ſchee diwi minetee, muhſlaikâ ari laudîs, kas ſtahw ſem ſtipra kriſtiga eeſpaida, naw daudſ, kaut gan muhſlaikos leelàs ar „waronibu“ waj uſ katra ſoļa. Tur ir muteswaroni, tur ir pahrgudribaswaroni, kas gudraki ne kà Bihbele un wezi peedſihwojuſchi zilweki, tur ir meitu waroni, iſpreezu waroni u. t. t. Bet kad ſcheem waroneem ir jaatſakas no glahſes alus, waj zigara, waj papiroſa, kas teem teek peedahwati — waj jaiſtura deenas naſta un karſtums ilgaku laiku ſawâs darba weetâs ar godu un beſ kurneſchanas — waj ja teem jaeerodas katrreiſ un kahrtigi ſwehtdeenasſkolâ, waj nu kà ſkolotajeem, waj bihbelklaſneekeem — waj ja teem jabuht katrreiſ ſawâ weetâ korî un jauneeſchu beedribâ, tad, nu tad teem no waronibas naw ne kwentina. Peenahkumu preekſchâ tee beſ kauna ſahrtuma ſejâ peld baudu ſtraumê — teem wehders un bauda, newis Wisſpehzigais Deews, ir deews. Un naw jaaiſmirſt: paradu ſcheem „waroneem“ ari netruhkſt, kaut gan ir wihri paſchos ſpehka gados un naw wehl jaapgahdà gimene. Nè, nè! Kas neſpehj uſwaret glahſi alus un zigaru, waj papiroſu — ſchos neekus un turklaht nejaukumus un weſelibaspoſtitajus — giftes, alkoholu un nikotinu — ſewiſchki jaunibâ, teem naw nahkotnes ne laizigâ dſihwê, nedſ kriſtigâ draudſê. Par leeleem wihreem tee nekad netiks! Beſ aiſleegſchanàs, uſupureſchanàs un ſweedreem — beſ zihņas dſihwe nekad naw dewuſe un nedos neko leelu. Wiſi leeli wihri ir tapuſchi leeli tikai zaur leelàm zihņam, tſchaklumu un aiſleegſchanos. Ari katram pateeſam kriſtigam zilwekam jabuht waronim! Un tad wina alga jau ir daudſkahrtiga ſchinî dſihwê pat laizigâ ſinâ.

* * *

Pagahjuſchâ numurâ mehs rakſtijam par Jahtoſa atſtahdiſchanu no mahzitaja weetas Wahzu walſts baſnizâ un ſazijam ſakarâ ar to, ka Luteru draudſe iſſlehguſi no draudſes Hekeli un Drehwſu, paſihſtamos Deewa ſaimotajus un kriſtigas tizibas eenaidneekus. Tuwaki ar leetu eepaſihſtotees mums atklahjas, ka Hekels un Drehwſs naw wis iſſlehgti no Lutera draudſes, bet gan paſchi iſſtahjuſchees no tàs. — Atteezotees uſ Jahtoſu waretu wehl peeſihmet, ka Jahtoſs dabù 5,000 marku penſijas un beſ tam wina draugi preekſch ta nolikuſchi bankâ prahwu ſumminu wezuma deenam. Neko ſazit — jauki, jauki! Gadus 30 ſludinat laudim kriſtigu tizibu, kas naw kriſtiga tiziba un wiſu laiku ſanemt kriſtigas tizibas wahrdâ algu un beigâs wehl penſiju? Nudeen, tai draudſei, kuras widû tà kautkas noteek, gan peeklahtos tapt druſku kluſakai, peemihligakai pret „ſektanteem," kas ar ſaudejumeem un, atteezotees uſ winu wadoneem, beeſchi ween „beſ algas taustamas," waj ari ar neezigu algu ſekojuſchi ſawas firds pahrleezibai. Iſrahdas, ka nizinatai „neiſglihtoto amatneeku un ſemneeku kahrtai", no kuras paſtahwot „ſektantiſms," nebuht naw jakaunas waronibas ſinâ preekſch godatàs „augſti mahzitàs garidſneeku ſchkiras."

* * *

Kad kahds behrns peedſimis, tad ſanahk wiſas „gudràs" kaiminu ſeewas un behrna „tantes," lai behrnu apraudſitu un pateiktu, kam tas lihdſigs. Galu galâ kopigais ſpreedums ir: „gluſchi" kà tehws!" Un ſchis ſpreedums jau ari ir glaimojums. — Kad kahds Deewa behrns ir peedſimis, tad ari tur netruhkſt apraudſitaju, kas wehlas pateikt, kam behrns lihdſigs. Bet pa leelakai daļai raudſitaji to neſpehj. Deewa behrns teem ir it kà „nejaukais pihlens." Kapehz? Tapehz ka tee Deewa behrna tehwu nepaſihſt, 1 Jahn. 3, 1. Kahds tad ir Deewa behrns? Winam ir tahdas ſawadas azis. Tahds brihniſchks ſpoſchums, tahds meers, tahda uſwara un preeks dus winâs. Un kas ta par walodu winam! Winſch gawilè par grehku peedoſchanu, it kà lihdſ ſchim buhtu bijis laupitajs un rihkku rahwejs. Winſch runà par ſchehlaſtibu, kaut gan muhſlaika zilwekam ſchis wahrds ir ruhkts kà ſchults. Tikumiba un taiſniba, tas ir zelſch uſ

ſwehtlapſchanu muhſlaika paſaulei. Deewa behrns runà par garigeem peedſihwojumeem un zihnam, par ko pat paſaules wezakee un gudree neko neſin. Un winſch ſkubina zitus „atgreeſtees," it kà tee buhtu pehdejee neleeſchi paſaulê un pagani. Un kahdas teem kahjas! Arween tas bihſtas, kad tikai nepakluptu un nenomalditos no Schaurà Zeļa. Ne winſch grib dejot, ne teatrî eet, ne eedſert, ne pat kahrtis ſpehlet. Bailigs arween, kad tik neiſdaritu grehku. Un tomehr! Slikteem zilwekeem ſkreet pakaļ tam kahjas kà ſakam, lai tos atturetu no ſlikteem zeļeem. Un ar ſaweem traktatineem un lapinam tas iſſkraida mahju no mahjas, dſihwokli pehz dſihwokļa, it kà waj pats nelabais to dihditu. Ko winſch grib ar tàm gariga ſatura lapelem? Tàs tak ari makſà naudu un tàs winſch dod par brihw! Un rokas. Tàs nekad neſawihſtas duhrês, tàs tikai iſpleſchas, lai ſwehtitu! Tàs atdaras luhdſejam. Tàs nepaſihſt duhres un elkonu teeſibu. Uſ ſawàm brihniſchkàm ſapulzem tas weſt ween zitus grib, pee „Peſtitaja weſt" tas zitus ween grib. — Nudeen, Deewa behrns naw no ſchis paſaules, tas peld pret ſtraumi, tas paſaulei — ahrkahrtigs behrns, bet tomehr tas ir lihdſigs ſawam tehwam — Deewam. — Bet atmini manu mihklu! Ka behrni ir tee, kas pahrkahpj laulibu, ir neſchkihſti, beſ kauna, elkadeewigi, burwi, baras, nihd, duſmojas, kildojas, ſchkelas, mahza wiltigi, ſkauſch, ſlepkawo, plihtè, rij? Lai mihklu minot tewi neſajauz tas, ka ari ſchee laudis eerakſtiti kriſtigas draudſes ſarakſtâ. Tam naw noſihmes nedſ preekſch mihklas atmineſchanas, nedſ reiſ ta Taiſnà Soga preekſchâ. Warbuht nebuhs leeki, druſku peepalihdſet. Palaſees Gal. 5, 19—24; 1. Kor. 6, 9—11; 1. Jahn. 3, 6—10.

Apſkats.

Par Wahzijas walſtsbaſnizu, luteriſmu, raksta mahzitajs Le Seurs ſawâ grahmatâ „Waldneek, waldi!" ſchahdi: „Mehs nedrihkſtam un negribam buht mahzitaju baſniza, bet pirmà leeta arween ir draudſe. Bet kà ir ar to? Mehs nerunaſim par daſchu mahzitaju noklihſchanu, kureem atgreeſchanàs praſijeens ir tikai murgoſchana, nedſ ari par teem, kas pamaſam iſmirſt un kas draudſes eeſchuhſchina maigà meegâ.

zaur **nebihbelifko** mahzibu par jaunpeedſimſchanu zaur behrnu kriſtibu. Aiſrahdiſim tikai uſ weenu leetu, kas ſewiſchki leelpilſehtâs pamaſam draudè iſwehrſtees par ſaimoſchu negantibu. Swehtà eekſchejà teeſiba, ko baſniza war dot, peedaliſchanàs pee ta Kunga galda — zik lehti ta teek atdota! Leelpilſehtu behrni, kas ſchodeen wehl „melnſwahrzi," pat winam dſirdot, apſmej, par ſwehtumu ſobojas, top rihtâ eeſwehtiti un peenemti pee deewgalda. Kahds Berlines mahzitajs mehdſa nemt lihdſ eeſwehtiſchanas mahzibas ſtundâs ſawu baſnizas kalpu, lai glahbtos no eeſwehtamo pehreena. Kahds Hamburgas mahzitajs iſwehlejees preekſch ſewis labak gorodowoju. Waj tad Katoļu jaunakà behrnu eeſwehtiſchana naw wehl labaka? Drihſak tak war paſneegt ſwehto wakarinu ſeptinus gadus wezam newainigam ſehnam, waj meitenei, kaut ari teem par to naw nekahdas jehgas, ne kà tahdam, kas to apſmej. Tad wakarâ teek ſmehkets, dſerts un dejots un nu ir ſwabads no baſnizas peenahkumeem — nu ir draudſes pilnteeſigs lozeklis. — Ahrejàs augſtakàs teeſibas, aktiwàs un paſiwàs wehleſchanas teeſibas peeder katram, kas nu gluſchi tik naw bijis pahrmahzischanasnamâ, ja tas tikai makſà baſnizas nodokļus. Kam noteeſajam Katoļu grehku peedoſchanas ſihmu pahrdoſchanu? Nebuhs gan pat neweena kehgeļu kluba, kas praſitu no ſaweem lozekļeem tik maſ. — Leelpilſehtâs kriſta, un pat pa dutſcheem uſ reiſi, katru behrnu, kaut ari ſin, ka behrnam buhs pretkriſtiga audſinaſchana. Bet ja kahds apſinas dehļ — maldidamees, bet uſtizigs — atraida behrnu kriſtibu, tad to loti nem launâ. Kas nemakſà baſnizas nodokļus, eekluhſt nopeetnâs nepatikſchanâs, bet kas iſrok kriſtigas tikumibas pamatus tas pat war tikt eezelts par teologijas „goda doktoru." Le Seurs eeteiz dibinat kriſtigo beedribu pehz mahzitaja Stekera aiſrahdijuma. Nu, ko te lai ſaka? Schauſmigi, bet pateeſi! Bet pamaſam jau ari apſtahkli nokahrtojas. Deewbijigee draudſes lozekli maſ pa maſam aiſeet waj nu pee „ſektanteem," waj ari peedalas Ewangeliſkâ Draudſibâ — pee mums — Silâ Kruſtâ. Un tà tas ees lihdſ kahdai nopeetnai kriſtigo wajaſchanai. Tad tiks pahrrautas pehdejàs ſaites ar nowezojuſchos, nedſihwo organiſmu un uſ ta drupam pazelſees kà paſtahwiga draudſe „Ewangeliſkà Draudſiba," waj nu ſem ta paſcha noſaukuma, waj ari ſem dſihwo paſtahwoſcho „ſektu" noſaukuma. Un tad wiſi buhs laimigi: Deewbijigee tiks walâ no apnikta juhga un pahrejee ſpehs pilnam peldet ſawâ elementâ, ſawâ gribâ. Un pehdejo widû gan netruhks ari laba daļa mahzitaju, tapehz ka tur atkal meeſai buhs labaki ne kà pretejâ pulkâ.

Japanâ kahds Buda tempels bij wezs un jau pa daļai ſakritis. Tempeli ſahka iſlabot. Katrs dewa preekſch iſlaboſchanas, zik ſpehdams; kam nebij naudas, dewa mantas. Sadoto mantu pulkâ wiſu uſmanibu ſaiſtija kahda reſna wirwe, kura bij iſgatawota no 250,000 ſeeweeſchu galwas mateem. Japaneetes tà bij godajuſchas ſawu Budu. Un tà bij leela dahwana, jo Japaneete loti glabà ſawus matus. Ar ſcho wirwi zehla

leelus klints gabalus. — Ja pagani tà usupurejas preekſch ſawa deewa, tàd mums preekſch ſawa jausupurejas wehl wairak!

Sawà 38. ſaeimà **Wahzijas dſertuwneeki** neween nolehmuſchi Peſtiſchanas Armijas lozekleem aiſleegt pahrdot winu awiſi „Kara Sauzeenu" un kolektet naudu dſeetuwès, bet pat neatlaut teem maſ eenahkt winu telpàs. — Ja, ja, Peſtiſchanas Armijas laudis teem ir bihſtami! Kur tee darbojas, tur daudſi dſehraji wairs nenes ſawu ſuhri gruhti pelnito grafi dſertuwneekam, bet dod to ſawas gimenes wajadſibam.

Ka **„Silais Krusts"** ir atrodams Luteru draudſè, tas mums naw nekas jauns, bet ka Silais Krusts buhtu dibinats ari no Baptiſteem un zitàm brihwàm draudſem, tas gan buhs mums maſ ſinams. Un tomehr Wahzijas brihwàm draudſem, ſewiſchki Metodiſteem un Baptiſteem, ir ari Silee Krusti jeb dſehraju glahbſchanas beedribas, kuràs kopà pehz jaunakàs ſtatiſtikas ir 3,339 lozekli pilnteeſigu, un 581 maſgadigu — lihdſ 15 gadus wezi. Pawiſam 89 beedribas. Saprotams, ne Metodiſti, nedſ Baptiſti naw paſchi dſehraji, bet tee mehgina glahbt dſehrajus, kas zitu draudſchu lozekli. Panahkumi ir loti labi. — Waretu tikai eeteikt, ari Latweeſchu Baptiſtu draudſès eerihkot Silos Kruſtus. Iſdarams tas weegli. Baptiſteem ir ſtrahdneeki — ta tak galwena leeta — Baptiſts reiſà ir ari miſionars — teem ir kori un winu lokali teem noderès ari tai wajadſibai. Tas ir jauns, bet labs lihdſeklis glahbt zilwekus no winu poſta.

Mariawiti, atkriteji no Katolu draudſes, ſkaita jau pehz peezu gadu paſtahweſchanas 160,000 draudſes lozekļus, kas pulzinati 63 draudſès. Wini gan peepatura Katolu ritu, bet pilda to ar ewangeliſku ſaturu. Wadoni eſot behrnigi tizigi zilweki, kas luhdſot Deewu no ſirds, ne no pahtaru grahmatas, un tſchakli ſtuhdejot Bihbeli. Galwenàs Mariawitu dſihwes weetas ir Lodſe, Warſchawa, Plozka u. t. p., tas ir Kreewijà.

Nahwesjuhra lihdſ ar ſawu apkahrtni eſot milſigi mantaskambari ſahlei, pikim, kaparam, marmoram, porfiram un warbuht ari akmenoglem, petrolejai. Amerikanu kapitaliſti jau eſot dabujuſchi no Turku waldibas teeſibas, iſmantot ſchos dahrgumus. Eſot jau iſmehginats, ka Nahwesjuhras uhdens eſot wisbagatakais ar ſahli paſaulè—no katras muzas uhdens dabujot 187 mahrzinas ſahls. Scho ſahli warot leetot kà ahrſtneezibas lihdſekli. Tà tad Bihbeles ſemju eewehrojamakà drihſ ween modiſees no ſawa kluſuma uſ dſihwu induſtrielu darbibu. Un tam leela noſihme preekſch Pehdejo Laiku ſinibas.

Wehstulneeks.

Sanehmam preekſch Zeetuma Miſiones no Gutmaņa kundſes Londonâ 3 r. no O. un Aug. Langes Janiſchkos 4. 20; preekſch Paganu Miſiones 1 rbli. — Tà tad preekſch Z. M. eenahzis 76. 20 kap. Ar to wehl naw ſegti iſdewumi preekſch pusgada preekſch 200 „Kriſt. W.“, wehl truhkſt 18.80 kap. Bet, gods Deewam, leels darbs ir darits! Pateeſi leels! Warbuht Deews atdara wehl kahdu ſirdis, darit kautko preekſch ſchi darba.

Preekſch Paganu Miſiones ſanehmam no M. Sankowſka kdſes Leel-Platonê 25 rubļus. Praſijam, ka ta dod tik leelu dahwanu. Eſot mantojuſi mantojumu no tehwa. Daudſ? „Daſchus ſimtus,“ atteiza. Un tomehr tahdu ſummu preekſch miſiones? Atſihmejam to kà labu kriſtigu preekſchſihmi. — Daſchi tizigee dod, ja tas Kungs leek kautkam labi dſihwê iſdotees — weikalâ, eeguht labu dſihwesbeedri, laimigos gimenes atgadijumos. Un ja gads pawadits beſ ſlimibam, tad jau ari eemeſla daudſ, Deewam tauſtami pateiktees.

Schis numurs, kà ari „Kriſtiga Wehſtneſcha“ aſtotais numurs dabujami pirkt ari atſewiſchki, tapehz ka winus ſinas par Iongreſu. Ari pahrejee raksti, kas ſchajos numuros ka „Kahju maſgaſchana“ un „Kriſtiga draudſe un winas kluhdas“ ir raksti ar ſewiſchku wehrtibu muhſlaikâ. Schee numuri maksà katrs ar peeſuhtiſchanu 5 kap. Ja paſtellè 50 numurus uſ weenu adreſi weenâ reiſâ, tad aprehkinaſim katru numuru par 4 kap. 100 numurus uſ reiſi paſtelleſot, dabûs numuru par 3 kap. — Schos numurus warès leetot kà traktatus, waj ari iſdalit kahdos ſwehtkos. Pret brihwu koleksti, tas ir, pret perſonigu dewumu, neſkatotees uſ dewuma leelumu, ſchos numurus warès ar ſekmem pahrdot katrâ ſapulzê, waj laudim ſapulzi atſtahjot, pee durwim.

Adwokats J. Buchholzs,

runajams

Rigâ, Leelajâ Newas eelâ Nr. 28.

P. Lauberta apgahdibâ iſnahkuſi jauna grahmata:

Bihbeles Deewa religija

diwdeſmitâ gadu ſimtena gaiſmâ.

Praktiſkà daļa.

2 lap. p. jeb 4½ lokſnes beeſa, maksà 20 kap.

Redaktors-iſdeweis: P. Lauberts.

Drukajis P. Gailis Rigâ, Jahņa eelâ Nr. 8 (pretim Jahņa baſnizai).